

РЕЗИМЕ

Извештај о ревизији сврсисходности пословања „Обезбеђивање конкуренције у поступку централизованих јавних набавки“

ПРОПИСАНА НАДЛЕЖНОСТ УПРАВЕ У ОБАВЉАЊУ ПОСЛОВА ЦЕНТРАЛИЗОВАНИХ ЈАВНИХ НАБАВКИ НЕ ОБЕЗБЕЂУЈЕ У ДОВОЉНОЈ МЕРИ КОНКУРЕНЦИЈУ И ОСТВАРИВАЊЕ ЦИЉЕВА ЦЕНТРАЛИЗАЦИЈЕ

Централизоване јавне набавке се спроводе на републичком и локалном нивоу власти, а уведене су са циљем да се смање трошкови спровођења поступка и повећа економичност набавки. Наручиоци су дужни да у поступку јавних набавки омогуће што је могуће већу конкуренцију. Међутим, у периоду 2016-2018. године забележен је пад конкуренције у поступцима ЦЈН, што упућује на ризик да држава не набавља добра/услуге по најповољнијим условима.

Управа је тело за ЦЈН за потребе државних органа и организација, укључујући и правосудне органе.

Законом није прописан механизам који би Управи омогућио да спроводи ЦЈН за све наручиоце са утврђеног Списка наручилаца. Прописима није дефинисана обавеза Управе да, у поступцима ЦЈН, врши истраживање тржишта, у смислу обликовања предмета набавке, стандардизације и утврђивања процењене вредности добара/услуга, као ни обавеза вршења евалуације поступка и анализе уштеда.

Увидом у податке о спроведеним поступцима ЦЈН, за период 2016-2018. године, утврдили смо да Управа није обезбедила минималну конкуренцију (надметање два понуђача) у око 50% поступака.

Ризик да неће бити обезбеђена конкуренција у поступку и постигнута економичност набавке, може бити резултат невршења истраживања тржишта и постављања додатних финансијских услова већих од максимално прописаних.

Како Управа не врши евалуацију поступака ЦЈН у довољној мери и нема податке о оствареним уштедама, ни након неколико година од увођења система централизованих набавки не може да сагледа ефекте централизације набавки и на основу тога предложи мере у циљу унапређења система ЦЈН.

Начин обављања послова ЦЈН

	Организација послова ЦЈН	Вршење истраживања тржишта	Постављање додатних услова	Контрола уговора и оквирних споразума	Мерење остварених ефеката (уштеда)
Управа	✗	✗	✗	✓✗	?
Град Крагујевац	✓	✓✗	✓	✓✗	✓✗
Град Београд	✓	✓	✓	✓	✓

✗ - незадовољавајуће   ✓✗ - делимично   ✓ - задовољавајуће   ? - не постоји податак

Градови Београд и Крагујевац, за које спровођење ЦЈН представља могућност, а не обавезу, ефикасније спроводе поступке ЦЈН и сагледавају ефекте централизације кроз пројектоване/остварене уштеде и извршене евалуације поступака. Тако је на пример за 2017. годину, Град Београд приказао око 450 милиона динара уштеде, а Град Крагујевац око 138 милиона динара. У периоду 2016-2018. године, у просеку је била обезбеђена конкуренција, са две или више од две понуде, у Граду Београду у преко 70% поступака, а у Граду Крагујевацу у преко 55% поступака.

Препоруке

Државна ревизорска институција је Управи дала 9 препорука, између осталог да:

1) предложи мере за побољшање система ЦЈН у вези са истраживањем тржишта које би омогућиле прикупљање информација о добрима/услугама која су предмет набавке и усклађивање потражње са понудом на тржишту, у циљу постизања веће конкуренције,

2) приликом дефинисања додатних услова, сагледа њихову оправданост и усклађеност са прописом у циљу обезбеђивања веће конкуренције,

3) предложи мере за побољшање система ЦЈН, у складу са важећим прописима, које ће омогућити да се обједине набавке добара/услуга која су предмет централизације, за наручиоце који су утврђени у Списку наручилаца и за чије потребе се спроводе ЦЈН, како би се остварили циљеви централизације,

4) предложи мере за побољшање система ЦЈН, које ће омогућити континуирано оцењивање спроведених поступака и анализирање уштеда у поступцима ЦЈН, а све у циљу сагледавања ефеката централизације набавки.

Државна ревизорска институција је Граду Крагујевацу дала 4 препоруке, између осталог:

1) да у потпуности документује истраживање тржишта, како би ефикасније сагледала услове на тржишту предмета набавке и на тај начин омогућила већем броју понуђача да учествује у поступку ЦЈН.